

Deklarace práv nenarozeného dítěte

vyhlášená k 10. výročí přijetí "Úmluvy o právech dítěte"

PREAMBULE

Vycházejíce ze Všeobecné deklarace lidských práv Organizace spojených národů, Deklarace práv dítěte, Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a Úmluvy o právech dítěte přijaté 20. listopadu 1989 a ratifikované Českou republikou, majíce na zřeteli, že **život je neopakovatelný dar celému lidstvu i základní lidská hodnota požívající nejvyšší právní ochrany, a že právo na život je předpokladem realizace všech ostatních lidských práv a svobod, nezapomínajíce na to, že život každého z nás začal naším početím, kdy jsme se z jedné buňky, oplodněného lidského vajíčka, vyvinuli až do současné podoby, jelikož podle preambule Deklarace práv dítěte a Úmluvy o právech dítěte přijatých Valným shromážděním OSN "dítě z důvodu své fyzické a duševní nezralosti potřebuje osobní záruky a péči, včetně přiměřené právní ochrany, před i po narození" i podle Listiny základních práv a svobod, která je součástí Ústavy České republiky je "lidský život hoden ochrany již před narozením", a v duchu zásady klasického římského práva "nasciturus pro iam nato habetur, quotiens de commodo eius agitur" (ten, kdo se má narodit, se považuje za narozeného), i zásady in dubio pro vitae (v pochybnosti je třeba se rozhodnout ve prospěch života) vyhlášíme tuto deklaraci určenou všem lidem dobré vůle s cílem zaručit těm nejbezbrannějším spravedlivou právní ochranu.**

Článek I.

1. Každá počatá lidská bytost má právo na život. Toto právo má být chráněno zákonem od okamžiku početí po přirozenou smrt.

Článek II.

1. Všechny lidské bytosti jsou si od okamžiku početí do přirozené smrti rovny v důstojnosti i právech a mají nárok na právní ochranu. Přijímání právních předpisů i všechno jednání má sloužit ve prospěch zájmů a práv počatého dítěte.

2. Všem počatým dětem mají být zaručena bez jakékoli diskriminace práva a ochrana ze strany vlastní rodiny, společnosti a státu bez ohledu na jejich věk, zdravotní a psychický stav, pohlaví, rasu, národní a sociální původ, příslušnost k národnostní menšině nebo etnické skupině, náboženství, majetek nebo jiné sociální postavení.

Článek III.

1. Počaté dítě má právo se narodit, potřebuje být přijaté a milované. Této potřebě odpovídá zplození přirozeným způsobem v manželství jednoho muže a jedné ženy.

2. Přirozeným prostředím pro harmonický rozvoj počatého dítěte je rodina, založená na trvalém manželském svazku muže a ženy.

3. Počaté dítě má právo, aby se k jeho zájmům přihlíželo při vzniku manželství i při případném rozchodu manželů či úmrtí některého z nich.

Článek IV.

1. Matka a otec počatého dítěte mají právo na pravdivé a úplné informace o životě a zdraví počatého dítěte.

Článek V.

1. Stát má zabezpečit potřebnou zdravotnickou péči matkám v období před i po narození dítěte.

2. Počaté dítě má právo na ochranu zdraví, zejména právo na poskytování zdravotnické péče.

Článek VI.

1. Počaté dítě má právo na zachování tělesné, genetické a duševní nedotknutelnosti.
2. Právní ochrana se vztahuje zejména na ochranu před ověřováním medicínských poznatků na člověku. Počaté dítě má právo na ochranu před využitím jeho orgánů a tkání na transplantace, ochranu před genetickými anebo jinými manipulacemi a před každým zneužitím s obchodním, průmyslovým, vědeckým anebo jiným cílem.

Článek VII.

1. Počaté dítě má právo na zachování lidské důstojnosti i po smrti, včetně práva na důstojný pohřeb.

Článek VIII.

1. Počaté dítě má právo dědit a být obdarované.
2. Počaté dítě má právo na náhradu škody i v případě, že mu byla způsobena újma na zdraví před narozením.
3. Počaté dítě má právo na plnění z pojistné události, kterou je smrt pojištěné třetí osoby.

Článek IX.

1. Počaté dítě a jeho matka mají právo na osobní péči a pomoc, zejména v tísnivém postavení.
2. Matka počatého dítěte má právo na ochranu v pracovních vztazích a na odpovídající pracovní podmínky.

Článek X.

1. Veřejnost má právo být pravdivě a úplně informována o jedinečné hodnotě každého lidského života od okamžiku početí až po přirozenou smrt a to zejména prostřednictvím školních zařízení a veřejnoprávních sdělovacích prostředků.

2. Státní instituce mají zabezpečit dostupnou síť poradenských center poskytujících základní informace a pomoc při ochraně počatého dítěte.

Vyzýváme státní instituce, politiky, církve a náboženské společnosti, kulturní a humanitární organizace a všechny lidi dobré vůle, aby spojili své síly k uvedení této deklarace do praktického života.

Věříme, že na prahu třetího tisíciletí bude mít společnost vůli vybudovat prostředí otevřeného životu, prostředí skutečně přátelské všem dětem.

Vyhlášeno v Praze dne 22. listopadu 1999